

De dagelijks besturen of directies van de instanties welke gevraagd zijn te reageren op de concept-gebiedsrapportage Kaderrichtlijn Water Rijn-Oost.

Postadres
p/a Provincie Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Telefoon 038 425 15 10
Telefax 038 425 48 41

Uw kenmerk	Uw brief	Ons kenmerk	Datum
		KRW04-15	09 09 2004
Bijlagen	Doorkiesnummer	Inlichtingen bij	
	425 15 10	mw. R. van Puffelen (email: MJ.v.Puffelen@prv-overijssel.nl)	

Onderwerp
Kaderrichtlijn Water, concept-gebiedsrapportage 'Karakterisering deelstroomgebied Rijn-Oost'.

Op 7 juli 2004 bood ik u namens het Regionaal Bestuurlijk Overleg Kaderrichtlijn Water Rijn-Oost (RBO) de concept-gebiedsrapportage 'Karakterisering deelstroomgebied Rijn-Oost Kaderrichtlijn Water' aan met het verzoek dit binnen uw bestuur/directie te behandelen. In de begeleidende brief gaf ik aan dat ik u zo snel mogelijk na 9 september nog enige aanvullende informatie zou verstrekken. Ik noemde daarbij de volgende aspecten:

- (a) landelijke analyses van landelijke en grensoverschrijdende grondwaterlichamen;
- (b) een toetsing van de chemische toestand van de oppervlaktewateren aan de Europese concept-normen voor prioritaire stoffen;
- (c) eventuele consequenties van het 'integratierapport' Rijndelta voor de deelrapportage Rijn-Oost;
- (d) eventuele consequenties van een toetsing door een landelijk ingestelde auditcommissie van de gebiedsrapportages aan het Nederlandse uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van bestaand beleid.

Parallel aan (d) ontving het RBO:

- (e) aanbevelingen van de staatssecretaris van V&W ten aanzien van de concept-gebiedsrapportages.

In deze brief informeer ik u over de stand van zaken ten aanzien van genoemde punten. Deze informatie kunt u desgewenst mede betrekken bij het opstellen van uw reactie op de concept-gebiedsrapportage. Eerder vroeg ik u reeds deze reactie uiterlijk 30 september 2004 aan mij toe te zenden.

(a) Landelijk analyses van landelijke en grensoverschrijdende grondwaterlichamen¹

Op dit moment wordt binnen de projectorganisatie Rijn-Oost gewerkt aan de redactionele integratie van de van het Rijk ontvangen informatie over de twee gebiedsdekkende 'landelijke' grondwaterlichamen in het werkgebied Rijn-Oost. Hierbij is geconstateerd dat de verstrekte informatie qua methodiek en resultaat zeer goed aansluit bij het algemene beeld dat in de concept-gebiedsrapportage reeds kon worden opgesteld voor de 83 onderscheiden 'kleine' grondwaterlichamen met onttrekkingen voor menselijke consumptie. E.e.a. leidt niet tot nieuwe conclusies.

¹ Ref.: nieuwe conceptteksten grondwater Rijn-Oost, hoofd- en achtergronddocument september 2004

Een belangrijk visueel verschil is dat door de grote schaal van deze twee landelijke grondwaterlichamen en het gehanteerde KRW-principe *one out all out* het hele gebied van Rijn-Oost *at risk* moet worden beoordeeld. Uit de beoordeling op de schaal van de kleinere grondwaterlichamen met onttrekkingen voor menselijke consumptie blijkt het onderliggende beeld veel genuanceerder te zijn: voor sommige locaties worden minder problemen verwacht dan voor andere ('hot spots'). Voor het plannen van maatregelen is dit meer genuanceerde beeld uiteraard veel geschikter dan de grove benadering die uit de landelijke grondwaterlichamen volgt. In de ogen van het RBO Rijn-Oost dient dit punt in de definitieve rapportage goed te worden toegelicht. Tevens betekent dit in de ogen van het RBO dat de (schaal van de) grondwaterlichaamindeling uit de conceptrapportage op weg naar het definitieve stroomgebiedbeheersplan in 2009 nog eens goed tegen het licht moet worden gehouden.

Op dit moment is er nog geen inzicht in de toestand van de grensoverschrijdende grondwaterlichamen op de grens met Duitsland. Er is momenteel geen aanleiding om te veronderstellen dat dit beeld sterk zal afwijken van datgene dat blijkt uit de analyses van de twee grote en de 83 kleine grondwaterlichamen in Rijn-Oost. Indien dit wel zo is zal alsnog in het RBO van 5 november 2004 besproken worden of hieromtrent een voorbehoud aan de staatssecretaris van V&W moet worden overgebracht.

(b) Toetsing van de chemische toestand van de oppervlaktewateren aan de Europese concept-normen voor prioritaire stoffen²

In de u eerder toegezonden concept-gebiedsrapportage is de chemische kwaliteit getoetst aan de in het huidige Rijksbeleid gehanteerde MTR-normen. Voor de situatie in 2015 zullen voor 34 prioritaire stoffen uniforme Europese normen gelden waarover de besluitvorming in de EU nog niet is afgerond. Om toch een indruk van de mogelijke consequenties hiervan te geven is landelijk afgesproken dat de chemische toestand alsnog wordt getoetst aan de nu in omloop zijnde Europese concept-normen voor deze stoffen. De betreffende actie is vrijwel geheel uitgevoerd voor Rijn-Oost en zal in de definitieve versie van de gebiedsrapportage worden verwerkt. Deze toetsing heeft niet geleid tot andere conclusies voor het al dan niet halen van de Goede Chemische Toestand (GCT) dan nu blijkt uit de concept-gebiedsrapportage van juli (tabel 2 bijlage 4). Wel zijn in een aantal gevallen enkele stoffen meer verantwoordelijk voor het niet halen van de GCT (enkele bestrijdingsmiddelen, PAK's en zware metalen).

(c) Eventuele consequenties van het 'integratierapport' Rijndelta voor de deelrapportage Rijn-Oost³

Medio juli kwam een conceptversie beschikbaar van het 'integratierapport' Rijndelta. In dat rapport worden de regionale rapportages van Rijn-West, Rijn-Noord, Rijn-Midden en Rijn-Oost geïntegreerd, samen met de informatie uit de Duitse deelgebieden van Rijndelta. In dit integratierapport blijkt de informatie uit Rijn-Oost goed herkenbaar te zijn en niet tot nieuwe conclusies te leiden. Over en weer zijn afspraken gemaakt voor redactionele aanpassingen om de aansluiting tussen deze rapporten te verbeteren. Deze aanpassingen sluiten grotendeels aan bij aanbevelingen die gedaan zijn door de staatssecretaris van V&W en de landelijke auditcommissie (zie onder). Bij het tot stand brengen van de integratie met de aan Rijn-Oost grenzende Duitse deelgebieden komen dezelfde verschillen en overeenkomsten aan het licht die in de juli-versie van gebiedsrapportage Rijn-Oost zijn gememoreerd. Getracht wordt de verschillen met een laatste redactionele slag nog tot een minimum terug te brengen. Net als in de Rijn-Oost rapportage zal in het integratierapport en/of een bijbehorende oplegnotitie door het Rijk worden aangegeven dat voor verdere harmonisatie in de naaste toekomst een Nederlands-Duitse samenwerkingsstructuur 'Rijndelta' wordt opgezet met een bijbehorend plan van aanpak voor de jaren 2004-2009.

² Ref.: aanvullende toetsing Rijn-Oost chemische toestand aan EU-conceptnormen september 2004

³ Ref: concept-integratierapport Rijndelta versie 15 juli 2004

(d) en (e) Eventuele consequenties van aanbevelingen staatssecretaris V&W en auditcommissie⁴

Het RBO Rijn-Oost is per brief van 17 juli 2004 door de staatssecretaris V&W op de hoogte gesteld van haar visie op de Nederlandse KRW-conceptrapportages voor de zeven Nederlandse werkgebieden. Ook heeft het RBO kennisgenomen van het advies van de landelijke auditcommissie aan het Landelijk Bestuurlijk Overleg Water (LBOW). Beide adviezen worden door de RBO-voorzitters binnenkort besproken met de staatssecretaris van V&W. In deze brief informeer ik u over het standpunt van het RBO Rijn-Oost.

Beide adviezen vertonen sterke overlap, waarbij het advies van de auditcommissie een breder terrein bestrijkt dan het eerdere advies van de staatssecretaris. In de adviezen wordt geconstateerd dat de voorliggende concept-rapportages voldoen aan de eisen van de KRW. Aanbevelingen voor verbetering of aanpassing dienen vooral het verwerven van een goede onderhandelingspositie met 'Brussel' voor belangrijke Nederlandse wensen in het vervolgtraject (zoals onvermijdelijk geachte fasering van het bereiken van sommige doelen). Samengevat komen de aanbevelingen neer op het uitstralen van een positieve houding richting EU (geen ontwijkgedrag vertonen) en het zo compleet en zakelijk mogelijk beschrijven en onderbouwen van de huidige toestand en daarbij horende significante belastingen van grond- en oppervlaktewateren. De auditcommissie vraagt voldoende inzicht te geven in de wijze waarop vanuit het buitenland de kwaliteit van Nederlandse wateren wordt medebeïnvloed.

Het RBO constateert dat het merendeel van deze aanbevelingen reeds zijn verwerkt in de juli-versie van de gebiedsrapportage Rijn-Oost en dat dit voor het overige met een laatste redactieslag nog eens eenvoudig kan worden gecheckt en desgewenst verbeterd. Zo kan het hoofdstuk Kennisleemten completer dan het nu is en explicieter worden gerelateerd aan het opvullen van dergelijke leemten met een adequaat monitoringprogramma, dat volgens de KRW m.i.v. december 2006 operationeel dient te zijn. Soms (zoals ten aanzien van de relatie met het buitenland) zijn aanbevelingen wel gerealiseerd in de gebiedsrapportage Rijn-Oost en gelden ze vooral voor het integratierapport Rijndelta.

De auditcommissie heeft tevens aanbevolen om de begrenzing van waterlichamen te vereenvoudigen. Concreet beveelt zij aan om het begrip 'virtueel waterlichaam' af te schaffen en de lijnvormige en vlakvormige waterlichamen completer weer te geven door het consequent hanteren van in de KRW genoemde (facultatieve) ondergrenzen (afwateringsgebied groter dan 10 km² resp. 50 ha). Visueel zou dit betekenen dat de waterlichamenkaart uit de concept-rapportage Rijn-Oost zich zou beperken tot kaart 3, aangevuld met een aantal niet afgebeelde lijnvormige waterlichamen boven de 10 km²-grens en met meren en plassen > 50 ha. Het merendeel van de waterlichamen van Kaart 4 zou dan komen te vervallen. De auditcommissie beveelt verder aan het dan ontstane netwerk van waterlichamen verder op te delen naar zodanige eenheden, dat het toekomstige beheer meer op maat kan worden uitgevoerd. Daardoor kunnen bijvoorbeeld meer, maar kleinere, waterlichamen wellicht voldoen aan de status 'natuurlijk'.

Het RBO deelt de conclusie van de auditcommissie dat een consequenter en gedifferentieerder netwerk van niet-virtuele waterlichamen inzichtelijker is en integratie binnen Rijndelta bevordert. Het RBO voegt daar direct aan toe dat een dergelijke slag zoveel werk met zich meebrengt voor nagenoeg alle onderdelen van de concept-rapportage, dat dit niet meer kan worden gerealiseerd binnen de beschikbare termijn. Het RBO stelt daarom aan de staatssecretaris van V&W voor deze verbeterslag eventueel in de naaste toekomst uit te voeren. Aansluitend bij de meningen die in andere KRW-werkgebieden in Nederland bestaan, hecht het RBO eraan dat er een goede discussie wordt gevoerd over de consequenties van het eventueel al of niet hanteren van virtuele waterlichamen. Het gaat dan om zaken als monitoring, rapportage, beleid ten aanzien van kleine wateren. Consequentie van de opvatting van het RBO is dat de in juli voorgelegde waterlichaamindeling aan Brussel wordt gerapporteerd, met de mededeling dat herziening daarvan en harmonisatie binnen Nederland en binnen Rijndelta eventueel aan de orde is voor de periode 2005-2006.

Indien u in het bezit wilt komen van de achterliggende informatiebronnen (zie de voetnoten) zijn deze op aanvraag beschikbaar bij het projectsecretariaat. Achtergrondinformatie over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water kunt u ook vinden op www.kaderrichtlijnwater.nl, waar u ook de digitale versie van de gebiedsrapportage Rijn-Oost kunt vinden. Tenslotte wijs ik er nogmaals op dat op

⁴ Ref: brief staatssecretaris V&W aan de voorzitters van de RBO's d.d. 17 juli 2004 en Advies auditcommissie Landelijk Bestuurlijk Overleg Water d.d. augustus 2004.

27 oktober 2004 voor de bestuurders van gemeenten, waterschappen, provincies en overige RBO-partners, alsmede voor maatschappelijke organisaties een werkconferentie wordt gehouden over het belang van schoon water en de betekenis die de Kaderrichtlijn Water in Oost-Nederland daarvoor kan bieden.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by a wavy line.

Piet Jansen, voorzitter Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost
(gedeputeerde water Provincie Overijssel)